

Mens aatschappij

De jaarlijkse gezondheidsvakantie in België doet de kinderen van Tsjernobyl deugd. (Foto Valérie Grimonprez)

Kinderen van Tsjernobyl

OEKRAÏNE / BELGIË | Op 26 april 1986 ontplofte een kernreactor in Tsjernobyl (Oekraïne). De gevolgen waren verschrikkelijk. Er was ontzettend veel radioactiviteit vrijgekomen. Daardoor ondervinden de mensen nu nog steeds problemen.

Naar schatting 200 000 mensen zouden als gevolg van de ramp overlijden. De meesten van hen kregen kanker. Zelfs nu, 32 jaar later, eten de mensen in de buurt besmette groenten. Ze verwarmen zich met giftig hout. Daardoor dragen ook kinderen, die toen nog niet geboren waren, mee de gevolgen. Voor hen worden er zogenaamde gezondheidsvakanties georganiseerd. Dit jaar konden 716 kinderen uit de regio een maand logeren bij gastgezinnen in ons land.

Ze komen hier bleek en mager toe. Na een maandje België zijn ze aangesterkt, dankzij de betere lucht en het gezondere eten.

Foto Valérie Grimonprez

Verhuizen door racisme

AVELGEM | Jeugdauter Tine Mortier gaat verhuizen. Dat zou geen groot nieuws zijn, als de reden van haar verhuizing niet heel erg was: racisme.

Tines man, René, is afkomstig uit **Ecuador** en heeft dus een bruine huidskleur. Hij en hun drie kinderen hebben bijna dagelijks met racisme te maken. Ze worden weleens bruine aap genoemd. Of mensen gaan aan de andere kant van de straat lopen als ze hen tegenkomen. En het wordt steeds erger, vindt het gezin. Voor Tine en haar man is de maat vol. Ze beginnen een nieuw leven in **Costa Rica**.

Foto Guy Bossuyt

Timer voor Facebook en Instagram

Veel mensen besteden te veel tijd aan sociale media. Facebook en Instagram willen daar wat aan doen. Dit lijkt onlogisch, aangezien zij geld verdienen aan de surfers.

Binnenkort hebben de sociale media er een functie bij. Je kan dan zien hoelang je ze de afgelopen zeven dagen hebt bezocht. Vind je dat je op die sites te veel tijd doorbrengt? Dan kan je een timer zetten, een soort wekker. Die geeft je een seintje als de ingestelde tijd voorbij is. Sommigen vragen zich af waarom Facebook en Instagram dit hebben bedacht. Want zij worden er rijker van wanneer jij de app langer gebruikt ... Maar de laatste tijd kwam er kritiek op Facebook en Instagram. Veel mensen kunnen niet meer zonder. En dus zouden die bedrijven ervoor willen zorgen dat er minder socialemediaverslaafden komen.

Veel mensen zijn verslaafd aan sociale media; het maakt hen behoorlijk asociaal ... (Foto DEW)

Wereld Alzheimer Dag

Op 21 september is het Wereld Alzheimer Dag, ook wel Wereldddag Dementie genoemd. Dementie is een hersenaandoening die vooral bij bejaarden voorkomt. Wie dementie heeft, vergeet heel veel, is vaak verward en haalt dingen door elkaar. De belangrijkste en meest bekende oorzaak van dementie is de ziekte van Alzheimer. Met de Wereld Alzheimer Dag willen organisaties ijveren voor een samenleving die zorg draagt voor mensen met dementie. Zo kunnen die langer deelnemen aan het gewone leven.

Foto www.onthoumens.be

KORT

Nog een wolf

LEOPOLDSBURG | Enkele weken geleden werden in de buurt van Leopoldsburg negen schapen doodgebeten. Beelden bewijzen dat Naya niet de dader is. Naya is de wolf die begin dit jaar in ons land opdook. Er is dus een nieuwe wolf, een mannetje. Hij blijkt al kennis te hebben gemaakt met Naya. De kans is groot dat de twee dieren een koppel gaan vormen. En dat er in de lente van volgend jaar een nest jonge wolven geboren wordt.

Foto België

Een nieuwe voornaam

BELGIË | Van voornaam veranderen, kan nu sneller en eenvoudiger. Vroeger moest je daarvoor een aanvraag indienen bij de Federale Overheid Justitie. Het kon tot anderhalf jaar duren voor alles in orde was. En het kostte wel 490 euro. Vanaf 1 augustus kan je de aanvraag doen aan het loket in je eigen gemeentehuis. De procedure zal in enkele dagen afgerond zijn. En het wordt veel goedkoper. In sommige gemeenten kan het zelfs gratis.

Océade

BRUSSEL | Océade is een bekend waterpretpark. Het heeft formidabele glijbanen. Je kan er ook gewoon lekker zwemmen. Eind september is dat voorgoed voorbij. Dan sluit Océade. Het wordt afgebroken. Op die plek komen een winkelcentrum en een hal voor evenementen. Vlakbij Océade ligt Mini-Europa. Dat zal wel blijven bestaan.

Foto Océade

Mag Doel blijven?

ANTWERPEN | De haven van Antwerpen is héél groot. Maar nooit groot genoeg. Dat vinden de havenbazen al vele jaren. En dus is de Antwerpse haven jaar na jaar uitgebreid.

Er is veel polderland verdwenen voor de aanleg van **dokken** en bedrijven. In het gebied zijn autowegen en spoorwegen getrokken. Voor de havenuitbreiding zijn zelfs hele dorpen met de grond gelijkemaakt. In de jaren 60 van de vorige eeuw zijn polderdorpen letterlijk van de kaart geveegd. Van Oorderen en Oosterweel blijft niets over. Lillo bestaat alleen nog uit een piepkleine dorpskern. Van Wilmarsdonk rest enkel de kerktoren. Die staat nu midden in de haven, tussen duizenden containers.

Doel moet weg

Toen de haven aan de Antwerpse kant van de Schelde niet meer kon uitbreiden, was de linkeroever aan de beurt. Boeren werden onteigend, hun boerderijen werden afgebroken om plaats te maken voor dokken. Het dorp Doel, waar de gelijknamige kerncentrale gevestigd is, lag in de weg voor een nieuwe uitbreiding. Jarenlang hebben de Doelenaars zich verzet tegen de aanleg van het Deurganckdok. De overheid vond dat de leefbaarheid van het dorp aangetast zou worden door dit dok. Er zou ook een nieuw containerdok aangelegd worden, van 4100 meter lang en 600 meter breed: het Saeftinghedok. Dat zou pal over het dorp komen, waardoor Doel moest verdwijnen. Dus werd in 1998 besloten om de Doelenaars te onteigenen en hun huizen af te breken. Dat stuitte op hevig verzet bij een deel van de inwoners. Anderen vreesden dat er niets meer aan te doen was, en verhuisden.

Spookdorp

Het dorp liep leeg. Op 1 september 2003 werd de dorpschool gesloten, omdat er maar acht leerlingen overbleven. Vele huizen zijn vervallen, vol graffiti gespoten of werden gesloopt. In 1990 woonden er in Doel 920 mensen, nu wonen er negentien. Een van hen is de pasgeboren baby Rover De Mey.

Nieuw plan

Het dorp werd een tijdlang geteisterd door krakers, vandalen en herrieschoppers.

Foto Frank Pollet

Toch bleef een groep Doelenaars en sympathisanten zich verzetten tegen de volledige verdwijning. Met het nieuwe havenplan van minister Ben Weyts lijkt het tij gekeerd. In dit plan wordt een veel kleiner Saeftinghedok voorzien, waardoor Doel kan blijven bestaan. De Doelenaars reageren voorzichtig positief op het nieuwe plan. Twintig jaar lang hield de overheid vol dat Doel zou verdwijnen. Nu lijkt dat niet meer het geval ...

In heel Doel wonen nog amper negentien mensen. (Foto Frank Pollet)

Wedstrijd A-X-L

Wie graag de splinternieuwe bioscoopfilm A-X-L wil gaan bekijken, kan dat misschien gratis doen. **Kits** geeft vier keer vier tickets weg!

Foto A

A-X-L vertelt het verhaal van de zestienjarige Miles die een spannende motorrace wint. Daar kan de populaire Sam niet mee lachen. Hij laat Miles op een dag achter op een verlaten plek. Daar ontdekt de jongen een robothond, genaamd A-X-L. Die is ontworpen door de politie. Maar A-X-L is gewond. Samen met zijn liefde Sara verzorgt Miles de robothond en er ontstaat een hechte vriendschap. Dan duikt de eigenaar van A-X-L op ...

WEDSTRIJD!

Wil je gratis tickets? Stuur dan voor 9 september een mail naar info@kits.be. Vermeld je naam, adres én de naam van het liefje van Miles. **SUCCES!**

Strapdag

VLAANDEREN | Op vrijdag 21 september vindt de Strapdag plaats. Dat is een jaarlijkse auto-luwe schooldag. Heel veel scholen werken hieraan mee.

Op de Strapdag komen duizenden leerlingen, leerkrachten en (groot)ouders te voet of met de fiets naar school. 'Strappen' is immers een samentrekking van stappen en trappen. Zoveel mogelijk auto's gaan die dag aan de kant. Zo worden vervuilende autofiles nabij de school vermeden. Er is meer ruimte voor kinderen en veel minder chaos bij de schoolpoort. Het hoofddoel van de Strapdag is ouders en kinderen aanmoedigen om veilig en milieubewust naar school te gaan. En dat niet enkel op de Strapdag, maar op zoveel mogelijk schooldagen.

Belgische Europese kampioenen

DUITSLAND / GROOT-BRITTANNIË | In augustus vonden de vierjaarlijkse Europese kampioenschappen plaats. In en om twee steden, Berlijn en Glasgow, streden sporters in zeven sporttakken. Die waren: atletiek, wielrennen, zwemmen, triatlon, golf, roeien en turnen.

Onze landgenoten deden het prima. Ze brachten negentien medailles mee naar huis. Acht keer kregen ze een bronzen plak. Vijf keer eindigde een Belg op de tweede plaats. En ook de oogst aan gouden plakken, zes stuks in totaal, mocht er zijn. Toch sleepten de Nederlanders meer dan twee keer zoveel medailles in de wacht dan de Belgen ...

Belgen in het goud

Nina Derwael zorgde voor de enige Belgische gouden medaille in het turnen. Zij was de beste op de **brug met ongelijke leggers**. De Belgische wielrenners behaalden twee gouden medailles. Victor Campenaerts won de Europese tijdrit met 63 honderdste secon-

de voorsprong op de tweede. Kenny De Ketele en Robbe Ghys wonnen de ploegkoers. De meeste gouden medailles werden, zoals verwacht, behaald in de atletiek. Dylan, Jonathan en Kevin Borlée en Jonathan Sacoor wonnen de 4 x 400 meter aflossing. Koen Naert was heel onverwacht de beste in de **marathon**. In de **zevenkamp** was het bijzonder spannend. In het begin leek favoriete Nafi Thiam (zie foto) niet te zullen winnen. Na de eerste dag stond ze tweede, maar op dag twee kon ze alsnog het verschil maken. Daarmee is Nafi Thiam al op haar 23ste Europees kampioene, wereldkampioene én olympisch kampioene geworden.

Foto Belga

KORT

Op 1 wiel de wereld rond

Foto Andreas Paul

Op 14 maart 2015 vertrok de Brit Ed Pratt voor een reis rond de wereld. Hij deed dat niet met het vliegtuig of de wagen. Wel op een fiets met één wiel. Deze zomer kwam hij weer thuis. Hij legde ongeveer 33 000 km af op zijn eenwieler. Niemand deed hem dat ooit voor. Tijdens zijn tocht zamelde Ed wel 300 000 euro in! Daarmee wil hij kinderen helpen die te arm zijn om naar school te gaan. Meer dan 15 000 kinderen zullen een tas krijgen met alle nodige schoolspullen.

Jonge student

MEXICO | De twaalfjarige Carlos uit Mexico kan heel goed leren. Zo goed zelfs dat hij naar de Nationale Autonome Universiteit van Mexico gaat. Daar studeert hij biomedische wetenschappen. Daarbij onderzoek je hoe ziektes ontstaan en bestudeer je bacteriën. Op deze universiteit is hij de jongste die ooit toegelaten werd. De meeste studenten zijn ongeveer achttien jaar oud wanneer ze beginnen aan universitaire studies. Toen Carlos negen was, deed hij al twee studies tegelijk op een andere school.

Foto Belga

Naar de zon

Op zondag 12 augustus is Parker vanop de **lanceerbasis** Cape Canaveral in Florida (**Verenigde Staten**) vertrokken richting zon. Parker is het eerste ruimtetuig ooit dat de zon zal bezoeken. Al moeten we dat bezoek een beetje relativeren.

Het ruimtetuig *Parker Solar Probe* is genoemd naar de zonne-natuurkundige professor Eugene Parker. Als alles goed gaat, wordt Parker het eerste ruimtetuig dat binnen de **atmosfeer** van de zon reist. Het toestel, dat zo groot is als een kleine auto, zal in een periode van zeven jaar 24 banen rond de zon afleggen. Parker zal meermaals naderen tot op 6,2 miljoen kilometer van de zon. Daar loopt de temperatuur op tot 1 127 graden Celsius. Dichter bij de zon komen, lukt voorlopig niet. Dan brandt immers alles op. En dat zou zonde zijn, want aan Parker is acht jaar lang gewerkt. Het prijskaartje is niet min: 1,3 miljard euro! Het is de bedoeling dat Parker in november een eerste keer de zon zal 'naderen'. Een maand later moeten de eerste foto's de aarde bereiken.

Foto Nasa

Cartoon Aimée de Jongh

! Echt? gebeurd!

Vreemde namen

Sommige ouders geven hun kinderen wel héél vreemde namen! In **Nederland** kennen ze er wat van. Daar lopen mensen rond met namen als Dick Wijfje, Wil Mostert, Anna Nas, Beau ter Ham, Joska Bouter, Conny Plassen, Dick Sack en Bennie Thuis. In Gent wilde de familie Pot hun dochtertje Bloem noemen. De ambtenaar van de burgerlijke stand stak er echter een stokje voor.

Brug ingestort

ITALIË | Op 14 augustus is vlak bij de havenstad Genua een deel van de Morandi-brug ingestort. De brug is een viaduct met een snelweg van vier rijvakken over een rivier. Op het moment van de ramp reden zo'n 35 wagens en drie zware voertuigen op de brug. De hulpdiensten haalden een aantal mensen

levend van onder het puin. Voor vele anderen kwam alle hulp te laat. De brug dateert van de jaren 60 van de vorige eeuw. Ze werd gerenoveerd in 2016. Het bouwwerk is 90 meter hoog en het wegdek hing 45 meter boven de grond. In totaal stortte 200 meter van de brug neer.

Foto Belga

Nu is ook bij Google Maps de aarde rond. (Foto Google Maps)

Google Maps toont de aarde anders

Wie vroeger in Google Maps volledig uitzoomde, zag de aarde als een plat oppervlak. Maar sinds kort krijg je de werldebol in 3D te zien.

De wereldkaart die wij allemaal kennen, werd ontworpen door **Mercator**. Het is echter geen correcte weergave. Mercator tekende de aarde plat, terwijl ze bol is. Daardoor veranderden de afmetingen en de vorm van de landen. Zo is op de platte kaart Groenland ongeveer even groot als Afrika. Terwijl het in wer-

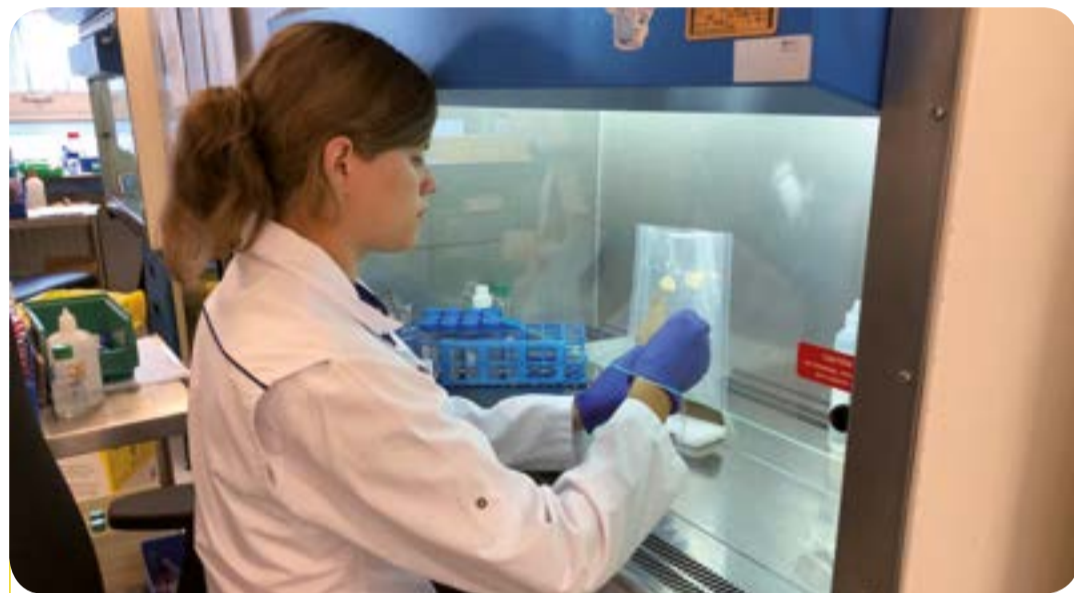
kelijkheid veertien keer kleiner is. In een 3D-afbeelding wordt de aarde veel correcter weergegeven. Voorlopig is de nieuwe weergave in Google Maps enkel zichtbaar op computers. Op smartphones en tablets blijft de Mercatorkaart in gebruik.

Stoelgang verzamelen

GENT | Het Universitair Ziekenhuis Gent verzamelt stoelgang. Een ziekenhuis dat kak verzamelt, is dat niet een beetje vreemd? Toch niet. Er kunnen mensen mee genezen worden.

De Gentse Stoelgangbank (kortweg GSB) zoekt dertig donoren van gezonde stoelgang. Dat is nodig voor een doeltreffende aanpak van diarree. Momenteel wordt bij steeds meer patiënten stoelgang **getransplanteerd**. Het is een effectief middel om langdurige diarree te stoppen. Bovendien willen wetenschappers nog meer weten. Ze gaan onderzoeken of stoelgang ook helpt tegen **chronische** dikkedarmontsteking, het prikkelbare darmsyndroom en de ziekte van Parkinson.

De GSB is de eerste stoelgangbank in België die gezonde stoelgang verzamelt voor transplantaties. Dat gebeurt volgens strenge regels. Zo mogen donoren niet in een ziekenhuis werken. Ze moeten een regelmatige, normale stoelgang hebben, en ze moeten een vragenlijst invullen over hun gezondheid. Bovendien moeten donoren in de buurt van het UZ Gent wonen of werken. Hun stoelgang moet immers bezorgd worden binnen het uur na ... productie.

In het labo ondergaat de stoelgang van donoren allerlei bewerkingen. (Foto Karlien Wouters)

Radar moet trekvogels redden

NEDERLAND | Ieder najaar trekken grote groepen vogels naar het zuiden om daar te overwinteren. Die reis is niet zonder gevaar. Jaarlijks sterven duizenden vogels onderweg. Dat komt onder andere doordat ze in de wieken van windmolens vliegen. De Nederlandse provincie Groningen wil het aantal slachtoffers laten dalen.

Onderzoekers maakten een trekvogelradar. Een radar is een toestel waarmee bepaald kan worden waar een voorwerp zich bevindt. Het wordt veel gebruikt op schepen en in vliegtuigen. Met behulp

van de trekvogelradar kunnen de onderzoekers zien waar vogels overvliegen. De radar informeert ook hoe snel de dieren vliegen en hoe hoog. En welke route ze volgen.

Minder slachtoffers

Met de informatie hopen de onderzoekers te kunnen voorspellen wanneer er ergens een zwerm vogels aankomt. En of die in de buurt van windmolens vliegt. Die windmolens kunnen dan tijdelijk stilgezet worden. Zo zullen er minder slachtoffers vallen. De radar wordt dit najaar getest. Als alles goed gaat, kan hij in 2020 vogels redden.

Foto Colaninijohannit

Slimme Pim

© Aimée de Jongh